

ZE GAAN WEER NAAR SCHOOL

Vroeger bracht je moeder je 's ochtends naar school, tussen de middag at je thuis en na schooltijd dronk je met moeder een kopje thee. Zo overzichtelijk is het leven van een kind allang niet meer.

Want nu is er de BSO. Dat staat voor buitenschoolse opvang. De BSO kent in Nederland geen lange geschiedenis. Terwijl kinderdagverblijven al helemaal waren ingeburgerd, werden pas in de jaren negentig de eerste kinderen na schooltijd opgevangen. Echt populair was deze vorm van opvang in het begin niet. Het Nederlandse ideaal dat moeders er na schooltijd voor hun kinderen horen te zijn, heerste nog lang. Toch werd de groep werkende ouders voor wie deze vorm van opvang een uitkomst bood snel groter.

Er werden steeds meer eisen aan de professionaliteit en kwaliteit van de opvang gesteld. Flexibiliteit in de openingstijden en de afname van dagen, de kwaliteit van het personeel en de geringe afstand tussen de opvang en de school, werden sleutelbegrippen.

Wat is er allemaal?

Er zijn inmiddels allerlei vormen van opvang voor basisschoolkinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar. De meeste kinderen maken gebruik van de BSO. De BSO biedt onderdak voordat de school begint (meestal om het uurtje tussen 7.30 en 8.30 uur te overbruggen), tussen de middag en na schooltijd. Naschoolse opvang (NSO) is er alleen na afloop van de schooldag, terwijl de TSO (tussenschoolse opvang) er speciaal is voor tussen de middag. De BSO en NSO bieden kinderen ook opvang tijdens schoolvakanties.

Busje komt zo

Kinderen kunnen op verschillende manieren naar de opvang toe (en van de opvang naar school als het om voorschoolse opvang gaat). Medewerkers van de instelling halen de kinderen van één of meerdere nabijgelegen scholen na schooltijd op en lopen gezamenlijk in een groepje naar de opvang. Als scholen wat verder weg liggen, hebben sommige instellingen een eigen busje of zijn er afspraken met taxibedrijven. Gaat een busje/taxi langs meerdere scholen, dan is er meestal een medewerker van de opvang bij aanwezig.

Wettelijk verplicht

Sinds 2007 is de opvang van kinderen buiten schooltijden wettelijk geregeld in de Wet buitenschoolse opvang. Basisscholen zijn verplicht voor kinderopvang te zorgen tussen 7.30 en 18.30 uur, dus voor, tussen en na de schooltijden. De school mag de opvang zelf verzorgen of dit uitbesteden aan een erkende instelling voor kinderopvang (geregistreerd in het LRK, het Landelijk Register Kinderopvang). Ouders en scholen dienen onderling afspraken te maken over de gewenste vorm van opvang. Als er te weinig plaats is bij de buitenschoolse opvang, moet de school binnen de mogelijkheden naar alternatieven zoeken.

Aanvankelijk was het doel van de buitenschoolse opvang om de thuissituatie zoveel mogelijk na te doen – zonder verplichtingen – en de kinderen hun gang te laten gaan. Ontspanning, maar ook het stimuleren van de sociale

Is naschoolse opvang niet zielig voor kinderen?

Ontwikkelingspsycholoog Steven Pont is er heel duidelijk over: “Een goede BSO is goed voor kinderen, een slechte slecht.” Volgens hem biedt een goede BSO (of NSO of TSO) sociaal-emotionele veiligheid, vaste medewerkers/hechtingsfiguren en een mogelijkheid voor kinderen om zich terug te trekken. “Voldoet een BSO hieraan, dan zijn de voordelen groot. Kinderen worden er zelfstandiger, zelfverzekerder en sociaal van. Als ze zich er maar veilig voelen, daar draait het om.”

Pont ziet een goede BSO als dé plek voor kinderen om te experimenteren met gedrag. Bovendien is het de perfecte locatie om te voorzien in de behoefte die de meeste kinderen hebben als ze uit school komen, namelijk spelen of met een vriendje iets ondernemen. Hij vervolgt: “Kinderen hebben voor hun sociaal-emotionele ontwikkeling een groep nodig. In die groep leren ze hun behoeften uit te stellen en voor anderen te zorgen. Dat kan prima op een buitenschoolse opvang, maar dan moet er wel een gedegen pedagogisch beleidsplan zijn waarin duidelijk wordt aangegeven dat het een sociale ontmoetingsplaats is voor de kinderen en waar het mogelijk is dingen met elkaar te doen en samen te ondernemen.”

Van klei tot computer

De kleinkinderen van Willie van der Horst, Seb (4) en Isa (7), gaan twee keer per week naar de buitenschoolse opvang. “Soms vraag ik me af of er wel altijd professionele hulp is en of de kinderen er echt goed worden begeleid, want volgens mij krijgen ze regelmatig te horen: ‘Ga maar lekker

Huiselijk voor de jongsten, uitdagend voor oudere kinderen - met sport en leuke uitstapjes

ontwikkeling en opvoeding zijn inmiddels de criteria geworden. Een goede opvang heeft een pedagogisch beleidsplan waarin een uitdagend aanbod van activiteiten en materialen, een ruime inrichting voor een uiteenlopende groep kinderen en een helder pedagogisch beleid centraal staan. Bij jongere kinderen ligt het accent vaak wat meer op huiselijkheid, geborgenheid en ontspanning. De oudere kinderen spelen graag met vriendjes en vriendinnetjes en zoeken uitdagende activiteiten.

De opvang verzorgt speciale activiteiten waar de kinderen zich voor kunnen inschrijven. Deze activiteiten kunnen ook toegankelijk zijn voor andere kinderen in de school of wijk. Steeds vaker biedt de opvang ook sportactiviteiten aan, soms samen met de gemeente, om kinderen zoveel mogelijk sporten te laten uitproberen.

In de vakanties kunnen kinderen de hele dag bij de opvang terecht. Dan worden de activiteiten afgestemd op de vakantie. Zo worden er uitstapjes georganiseerd naar theater, dierentuin, bos, strand of kinderboerderij.

Goed opgeleid

Er worden eisen gesteld aan de pedagogisch medewerkers die voor continuïteit moeten zorgen en in staat moeten zijn kinderen van verschillende leeftijden te begeleiden. Meestal hebben pedagogische medewerkers een opleiding Sociaal Pedagogisch Werk, maar ook andere opleidingen zoals Onderwijsassistent, Sociaal Cultureel Werker, of een opleiding Sport en Bewegen, worden geaccepteerd.

Wat kost het?

Ouders betalen de kosten van de opvang zelf. Dit is een uurtarief of dagdeeltarief dat per opvang varieert en ook afhankelijk is van extra activiteiten of vervoer. Het uurtarief ligt globaal tussen € 6,00 en € 7,00. Onder bepaalde voorwaarden krijgen ouders een deel van de kosten terug via de zogenaamde kinderopvangtoeslag. De hoogte is afhankelijk van het toetsingsinkomen van de werkende ouders en vanaf 2011 van het daadwerkelijk gewerkte aantal uren van de minst werkende partner. Werkgevers zijn ook verplicht mee te betalen. Deze toeslag is afhanke-

Tassen

(met de klok mee)

- rugzak met Woezel, Schoenenreus € 19,95
- blauwe rugzak met koe, Schoenenreus € 19,95
- Paarse rugzak, Action € 3,99
- Mickey Mouse rugzak, Primark € 7
- De roze en spijkertas zijn zelfgemaakt, kijk verderop in deze OOK hoe u deze zelf kunt maken!

spelen.' Van Seb weet ik dat hij er veel met de Wii bezig is. Ik zou liever willen dat hij gaat knutselen." Greet de Jager heeft acht kleinkinderen variërend van 4 tot 12 jaar die naar de BSO gaan. "Ze leren er heel veel. Onze jongste kleinkinderen doen er van alles: kleien, tekenen, spelletjes spelen en computeren. Het klinkt allemaal leuk en gevarieerd. De oudste kinderen kunnen vanuit de BSO naar sport- en muziekverenigingen. Dat vind ik heel goed."

Met beleid

Pont vervolgt: "Een BSO moet kinderen alle middelen bieden om zich sociaal te ontwikkelen. Ik ken zelfs een BSO waar de kinderen zo veel activiteiten met elkaar ondernemen dat ze op een gegeven moment vroegen of de pc's weg mochten. Die stonden namelijk in de weg. Deze BSO heeft een pedagogisch beleidsplan waarin staat dat medewerkers geen oppassers zijn, maar een gedegen opleiding moeten hebben omdat de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen belangrijk is. Daar wordt beleid op gemaakt."

De kleinkinderen van Willie gaan onder begeleiding lopend naar de BSO. Dat vindt Willie wel zo fijn, hoewel ze het nog idealer zou vinden als de BSO bij de school zelf zou zijn. Greet haar kleinkinderen worden met een busje gebracht. "Er is gewoon geen andere mogelijkheid. Het is te ver om te lopen." Volgens Pont maakt het niet uit hoe kinderen naar de BSO worden gebracht. "Kinderen zijn enorm flexibel. Bovendien hoeven we ze niet tegen van alles te beschermen. Als het brengen met bus of taxi maar goed geregeld is."

Moe? Welnee!

Wat je ook geregeld hoort, is dat de BSO te vermoeiend is voor kinderen. Ze hebben al zo'n lange schooldag achter de rug... Pont is het daar niet mee eens: "Dit is typisch het op een

‘Zielig voor de kinderen? Nee hoor, ze hebben vaak nog zo veel energie over’

lijk van de kosten van de opvang. De Kinderopvangtoeslag bestaat dus in de meeste gevallen uit een overheidsbijdrage (over een uurbedrag van maximaal € 5,93) en een werkgeversbijdrage (ongeveer 1/3 deel van de kosten per uur). De Belastingdienst keert beide bedragen in één keer uit. De overheid werkt aan plannen om werkende ouders veel minder te compenseren voor de opvang van hun kinderen.

volwassen manier kijken naar de kindertijd. Natuurlijk zijn de kinderen cognitief moe, maar niet lichamelijk en sociaal-emotioneel. Op dat vlak hebben ze nog veel energie over. We moeten echt niet mythisch doen over de thuissituatie. Ik prefereer een goede BSO boven een kale thuissituatie waar de moeders er ook niet altijd voor het kind zijn en het kind na het kopje thee net als mama achter de pc kruipt.”

Verveling

Hoewel Willie en Greet vroeger allebei zelf hun kinderen na school en in vakanties opvingen, zien ze ook wel dat het nu andere tijden zijn. “Ook tijdens vakantie moeten ouders nou eenmaal werken. Dat ze dan naar de BSO gaan, vind ik goed en ook niet goed”, zegt Willie. “Maar ik zie dat de kleinkinderen de vakantieactiviteiten leuk vinden.” Greet vindt het wel eens jammer dat haar kleinkinderen zelfs dan verplicht naar de BSO moeten. Maar ze doen er wel leuke dingen, vindt ze. “Wel zorg ik ervoor dat ze in de vakanties ook lekker bij ons komen logeren.” Steven Pont vindt vakantieopvang prima. “Veel kinderen vervelen zich immers ook in de vakantie, dat is een beetje een taboe, omdat vakantie alleen maar leuk hoort te zijn. Hoewel kinderen recht hebben op verveling – daar worden ze zelfstandig en creatief van – kan vakantieopvang de scherpe kantjes er vanaf halen dat je dagen achter elkaar zelf dingen moet verzinnen, terwijl vriendjes op vakantie zijn.”

Op het zebrapad (v.l.n.r.)

- Thijs draagt een oranje shirt, We € 7,95 op een turquoise broek, Wibra € 8,99, piratensokken, Walky Talkies € 10, rode pet, Primark € 3, Mickey Mouse-rugzak, Primark € 7 en schrift, Hema € 1,95.
- Stach draagt een blauw shirt met aap, Bristol € 9,99 op een groene broek, Wibra € 8,99, gestreepte sokken, H&M € 3,95 (per 2 paar) en blauwe rugzak met koe, Schoenenreus € 19,95, roze map, Hema € 2,95 en zonnebril, Action € 0,79.
- Daphne draagt een rode polo, H&M € 6,95 op oranje shorts, Primark € 4, sokken, Zeeman € 1,79, rugzak, Schoenenreus € 19,95, zonnebril, Action € 0,79 en gestreepte map, V&D € 3,95.
- Julius draagt een rood shirt, Primark € 4 op een blauwe broek, V&D € 12,95, oranje sokken, De Bijenkorf € 2,95, paarse rugzak, Action € 3,99 en oranje map, Action € 0,89.
- Sophie draagt een turquoise shirt, Primark € 4 (set van 2), op shorts, H&M € 12,95, tasje, Primark € 9, sokken, Hema € 3,95, hoedje, H&M € 9,95, map, Action € 1,19 en roze notebook, Action € 1,29.